

BUDŻET GMINY NA 2023 ROK

Budżet gminy Kleszczewo na 2023r. po zmianach przyjętych przez Radę Gminy 28.02.2023 r. wynosi po stronie dochodów 87.013.952,40 zł, natomiast po stronie wydatków 95.122.173,11 zł. Planowane przychody, to 10.193.835,59 zł. Planowane rozchody to 2.085.614,88 zł.

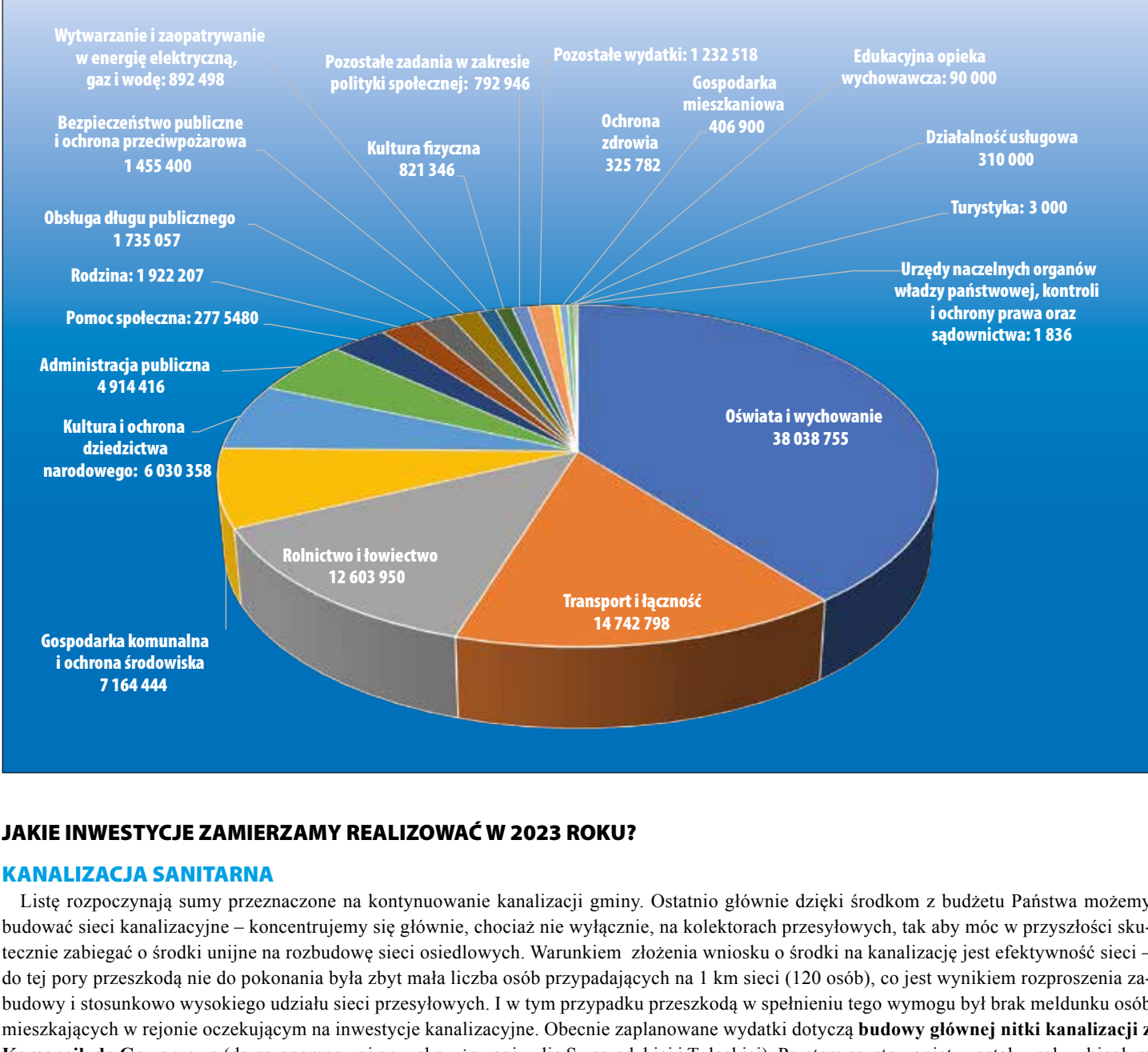
Widoczny deficyt budżetu w wysokości 8.108.220,71 zł zostanie sfinansowany z wólnych środków pozostałych na rachunku bankowym z 2022 r. w wysokości 1.650.142,52 zł, przychodami pochodzącymi z niewykorzystanych środków z roku 2022r. w wysokości 458.078,19 zł (przesunięcie płatności z RFRD za budowę ul. Lawendowej i Brzozowej) oraz z planowanych kredytów i pożyczek w kwocie 6.000.000,00 zł.

Poziom wydatków inwestycyjnych sięgnął w bieżącym roku rekordowego pulapu 38.566.501,97 zł. Tak wysoki poziom inwestycji jest wynikiem licznych zabiegów o środki zewnętrzne. Oczekujemy na rozstrzygnięcia dotyczące kolejnych składanych wniosków, jak również pisania tego artykułu wiadomym jest, że lista przedsięwzięć i pozyskanych kwot na inwestycje będzie jeszcze wyższa. Prawdą jest, że inwestycje w naszej gminie są realizowane głównie ze środków zewnętrznych – wspomniany powyżej kredyty, stanowią niewielką część puli środków i jest potrzebny na zabezpieczenie wymaganego w programach wsparcia udziału własnego Gminy.

Wydatki bieżące służą zabezpieczeniu funkcjonowania Gminy – w naszym przypadku najwięcej pochłaniają oświata i transport publiczny, pomoc społeczna. Należy podkreślić, że usługi publiczne w naszej gminie, pomimo wysokich nakładów na inwestycje, są realizowane na tym samym poziomie, co znajduje potwierdzenie w wysokich lokatach gminy w ogólnopolskich rankingach dotyczących oceny usług publicznych (więcej na str. 15).

Rozwinąć warto pojęcie, które są wymienione w wśród wydatków majątkowych. Część zaplanowanych zadań, to kontynuacja prac rozpoczętych w roku 2022. Należy zwrócić uwagę, iż pomimo wczesnej pory roku część inwestycji jest już w trakcie realizacji, większość na końcowym etapie przygotowań do rozpoczęcia budowy (np. w trakcie lub po przetargu), a niektóre, rozpoczęte w roku ubiegłym, dobiegają już końca. Przedstawiona lista zadań ulegnie w ciągu roku zmianie, ponieważ gmina złożyła bądź jeszcze złoży kolejne wnioski o dofinansowanie ważnych przedsięwzięć. Oczywiście możliwość wykonania planów zależy od przebiegu wykonania dochodów budżetowych.

Tutaj kolejny apel o rozliczenie podatku PIT na rzecz Gminy Kleszczewo – tracone przez Gminę wpływy z udziału w tym podatku to kwoty w milionach złotych. To stracone szanse np. na budowę kolejnych ulic, na które czeka znaczna część z tych osób.

JAKIE INWESTYCJE ZAMIERZAMY REALIZOWAĆ W 2023 ROKU?

KANALIZACJA SANITARNA

Listę rozpoczynają sumy przeznaczone na kontynuowanie kanalizacji gminy. Ostatnio głównie dzięki środkom z budżetu Państwa możemy budować sieci kanalizacyjne – koncentrujemy się głównie, chociaż nie wyłącznie, na kolektorach przesyłowych, tak aby móc w przyszłości skutecznie zabiegać o środki unijne na rozbudowę sieci osiedlowych. Warunkiem złożenia wniosku o środki na kanalizację jest efektywność sieci – do tej pory przeszkodą nie do pokonania była zbyt mała liczba osób przypadających na 1 km sieci (120 osób), co jest wynikiem rozproszenia zabudowy i stosunkowo wysokiego udziału sieci przesyłowych. I w tym przypadku przeszkodą w spełnieniu tego wymogu był brak meldunku osób mieszkających w rejonie oczekującym na inwestycje kanalizacyjne. Obecnie zaplanowane wydatki dotyczą **budowy głównej nitki kanalizacji z Komornik do Gowarzewa** (do przepompowni przy skrzyżowaniu ulic Szwarczkiej i Tuleckiej). Przetarg rozstrzygnięty został w roku ubiegłym na kwotę 11.687.975,92 zł, dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład, to 10.000.000,00 zł. Dzięki tej inwestycji bez przeszkód będziemy mogli aplikować o środki unijne. Pierwszy nabór z nowej perspektywy unijnej ruszy jeszcze w tym półroczu. Oznacza to perspektywę dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej, przede wszystkim w Gowarzewie i w pozostałej części Komornik.

Tak jak w latach poprzednich będą budowane sieci kanalizacyjne w przebudowywanych ulicach. Na podstawie już posiadanych informacji o przyznanych dotacjach do budowy dróg, wiemy że **odcinki kanalizacji powstaną w ul. Sikiereckiej** (inwestycja rozłożona na 2 lata – koszt całkowity ok. 1,5 mln zł, w tym rok będzie do zapłacenia 0,5mln zł) i w ostatnim odcinku **ul. Lawendowej w Gowarzewie**.

DROGI

Wśród wydatków przewidzianych na drogi, w pierwszej kolejności należy wspomnieć o odtworzeniu przez Gminę nawierzchni drogi powiatowej w Komornikach po budowie kanalizacji na odcinku od skrzyżowania przy świetlicy do wiadukt nad autostradą. Opóźnienie odbudowy nawierzchni na tym odcinku drogi w stosunku do innych dróg w Komornikach jest wynikiem decyzji Gminy o podniesieniu standardu w jakim ma być wykonane odnowienie – w tym celu musiał zostać opracowany nowy projekt oraz uzyskane pozwolenie na budowę. Na budowę tej ulicy pozyskaliśmy wsparcie ze Starostwa Powiatowego w wysokości 600.000 zł. Środki nie wykorzystane na odnowienie nawierzchni w pierwotnym projekcie przekaze także firma Hoppecke – to kolejne 385.853,56 zł – brakująca kwota pochodzi z budżetu Gminy. Koszt zadania po przetargu to 1.317.500,00 zł. Kolejne duże zadanie dotyczy również drogi powiatowej i będzie realizowane we współpracy obu samorządów. Sprawa dotyczy oczekiwanej od lat **przebudowy ul. Sikiereckiej w Gowarzewie** (droga powiatowa nr 2429). Dzięki środkom uzyskanym przez Powiat z Rządowym Funduszu Polski Ład w wysokości 3.000.614,43 zł w okresie 2023/2024 zostanie gruntownie przebudowana ulica Szwarczkiej i Tuleckiej). Przetarg zakończył zadania to 6.001.228,86 zł. Połowe udziału własnego Powiatu w tej inwestycji, a więc kwotę ponad 1.500.000 zł zadeklarowała Gmina Kleszczewo, która musi również zabezpieczyć środki na budowę kanalizacji sanitarnej w tej ulicy. Gmina zamierza również wykonać wzdłuż tej ulicy **nowe oświetlenie uliczne**. Środki na realizację budowy ul. Sikiereckiej zostały podzielone na 2 lata budżetowe.

Gdy mowa o finansowaniu przez Gminę inwestycji realizowanych na drogach należących do innych zarządców należy wspomnieć również o budowie ścieżki z Kleszczewa do Nagradowic przy drodze wojewódzkiej nr 434. Inwestycja jest realizowana w całości przez Gminę, środki na budowę pozyskaliśmy z funduszu UE WRPO, w ramach ZIT w MOF Poznania. Koszt zadania po wyłonieniu wykonawcy wynosi 1.950.000,00 zł, w tym udział środków UE to 721.891,00 zł.

W planach na rok 2023 oprócz finansowania inwestycji na drogach powiatowych i wojewódzkich również są przewidziane zadania do realizacji na ulicach i drogach gminnych. Na początek należy wspomnieć o inwestycji już zakończonej w czasie redagowania niniejszego materiału (termin do końca lutego br.), a więc **budowie ul. Lawendowej (etap II) i końcówki ul. Brzozowej w Gowarzewie**. Koszt to 1.008.524,00 zł, w tym jest również dotacja pozyskana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 458.078,19 zł. Uzyskaliśmy już wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na **przebudowę ostatniego odcinka ulicy Lawendowej w Gowarzewie**, a tym samym na zakończenie budowy ostatniej ulicy na tym. Osiedlu Szacownicy koszt inwestycji to 1.008.918,69 zł. Dotacja jest objęta 50% tej sumy, a więc 504.459,35 zł.

Po przetargu i po podpisaniu umowy na budowę jest również **przebudowa drogi Krzyżownik – Śródka – Komorniki**. Na zadanie została zabezpieczona kwota 2.870.000,00 zł, w tym jest udział środków pozyskanych z Rządowego Funduszu Polski Ład. Brakującą do zbilansowania kosztów inwestycji kwotę w wysokości 694.000,00 zł zadeklarowała firma Prokudis S.A., która zamierza realizować przedsięwzięcie gospodarcze wzdłuż tej drogi. Znajdując się w budżecie sanacji **opracowania i budowy dróg przewidzianych do przebudowy w kolejnych latach** – na te, będące już w realizacji zadania, jest w budżecie na ten rok zarezerwowane łącznie 1.030.586,12 zł. Na przebudowę przystanków przeznaczono dodatkowo 200.000,00 zł.

W przygotowaniu są kolejne **projekty oświetlenia ulic** – opracowania byłyby rozpoczęte w roku ubiegłym. Zarezerwowana na ten cel kwota, to 300.000,00 zł. Kolejna suma w budżecie w wysokości 140.000,00 zł jest przeznaczona na **przebudowę oświetlenia ulicznego w Tulcach** w ramach udziału Gminy w inwestycji Powiatu Poznańskiego – budowie ścieżki rowerowej z Poznania do Tulec.

BEZPIECZEŃSTWO

Budżet na bezpieczeństwo przewidziany na 2023r. koncentruje się głównie na inwestycjach w kierunku poprawy warunków funkcjonowania jednostek OSP. Z udziałem środków WRPO będzie przeprowadzona **termomodernizacja strażnicy OSP w Kleszczewie** – koszt 664.401,74 zł, dotacja 395.147,89 zł. Zabezpieczono również środki na projekt rozbudowy strażnicy OSP Krzyżownik-Śródka o część socjalną dla strażaków. Gotowy jest projekt podobnej rozbudowy strażnicy OSP Gowarzewo, wkrótce spodziewamy się naboru wniosków na finansowanie tego rodzaju przedsięwzięć.

OŚWIATA

W tym dziale znajduje się druga co do wartości (po budowie kanalizacji) inwestycja realizowana przez naszą Gminę. Jest to **budowa przedszkola samorządowego w Kleszczewie**. Koszt zadania wynosi 11.580.000,00 zł, w tym dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład wynosi 10.200.000,00 zł. Prace są kontynuowane od ubiegłego roku.

POMOC SPOŁECZNA

W dziale pomoc społeczna, po oddaniu do użytku w 2020 roku nowej siedziby OPS w przygotowaniu jest kolejne zadanie. Środki w wysokości 100.000,00 zł przeznaczone na projekt adaptacji budynku po lokalu Imago w Tulcach przy ul. Średzkiej na potrzeby **Domu Dziennego Pobytu dla Seniorów**. Opracowanie dokumentacji jest już w toku.

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

W tym dziale oprócz niektórych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji z Funduszu Soleckiego znajduje się dokończenie **zagospodarowania otoczenia stawu w Komornikach**. Wprawdzie rekultywacja stawu jest już wykonana, jednak ze względu na konieczność zmiany planu zagospodarowania wystąpiła konieczność przeniesienia prac związanych z zagospodarowaniem terenu obok stawu. Znajduje się tutaj niewielki skwer zieleni wyposażony w urządzenia rekreacyjne w tym plac zabaw. Inwestycja jest realizowana jako jeden z komponentów projektu pn. „Włączenie społeczne mieszkańców Gminy Kleszczewo poprzez rewitalizację miejscowości Komorniki oraz Nagradowice”, realizowanego przy udziale środków z UE. Koszt pozostałych do wykonania prac to 93.250,00 zł, w tym środki unijne 78.412,50 zł.

KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

W tym dziale jest ostatni z komponentów projektu rewitalizacji miejscowości Nagradowice oraz Komorniki, tj. **rewaloryzacja zabytkowego parku w Komornikach**. Prace już trwają. W okresie zimowym wykonana została wycinka pręgarnicy do usunięcia drzew. Zabezpieczono środki to 3.489.469,00 zł, w tym dofinansowanie z UE w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, które wyniesie 2 113 238,26 zł.

Przypominamy, że w roku ubiegłym w ramach tego projektu rewitalizacyjnego wybudowano świetlicę w Nagradowicach, a rok wcześniej przeprowadzono gruntowną przebudowę świetlicy w Komornikach.

W ramach tego działy zabezpieczone zostały środki na **kontynuację prac konserwatorskich kościoła w Tulcach oraz w Kleszczewie** – odpowiednio 120.000,00 zł i 49.999,00 zł.

KULTURA FIZYCZNA

Oczekujemy na zatwierdzenie przez Urząd Marszałkowski podziału środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działania LEADER. Dotyczy środków będących w dyspozycji LGD Trakt Piastów, którego to stowarzyszenia współzałożycielem jest nasza Gmina. Wśród tych zatwierdzonych przez LGD dotacji, są środki dla naszej gminy na **budowę trybun na stadionie w Kleszczewie**. W budżecie zapisano kwotę 120.000,00 zł udziału własnego gminy. Zarezerwowane zostały środki na wykonanie projektu budowy sali gimnastycznej przy SP w Zimnie w wysokości 50.000,00 zł oraz na budowę, w tym udział funduszu sołectkiego oraz środków zewnętrznych (wniosek do Wielkopolskiej Odnowy Wsi) boiska do siatkówki plażowej w Tulcach. Wg wstępnych informacji po dłuższym czasie oczekiwaniu na rozstrzygnięcie, mamy szansę na pozytywne rozpatrzenie wniosku na **termomodernizację hali sportowej w Kleszczewie** – środki znajdą się w budżecie po uzyskaniu oficjalnej informacji.

FUNDUSZ SOLECKI

Najważniejsze zadania inwestycyjne i remontowe zaplanowane do realizacji przy udziale FS to:

- Bylin – naprawa dróg – 16.047,65 zł
- Gowarzewo – Rozbudowa Centrum Aktywności Rodzinnej – 30.000,00 zł, doposażenie OSP – 20.000,00 zł,
- Kleszczewo – doposażenie placu zabaw – 59.180,74 zł,
- Komorniki – ogrodzenie stawu – 9.000,00 zł, doposażenie OSP – 7.000,00 zł,
- Krotowo – budowa chodnika – 8.943,48 zł, rozbudowa placu zabaw 8.000,00 zł, zakup ławek i stołów – 6.000,00 zł,
- Krzyżownik – doposażenie OSP 5.000,00 zł, doposażenie placu zabaw – 14.927,18 zł,
- Markowice – rozbudowa kompleksu rekreacyjnego – 26.171,75 zł,
- Nagradowice – zakup ławek i koszy na śmieci – 4.000,00 zł, doposażenie świetlicy – 19.947,02 zł,
- Paklatki – rozbudowa placu zabaw – 30.572,38 zł,
- Szwecze – budowa boiska do koszykówki 9.000,00 zł, zakup namiotu – 6.559,59 zł,
- Śródka – doposażenie OSP – 3.000,00 zł,
- Tanibórz – publikacja książki o Taniborzu – 7.500,00 zł, monitoring – 10.943,78 zł,
- Tulce – budowa chodnika – 30.000,00 zł, zakup ławek i koszy na śmieci – 3.330,74 zł, budowa boiska do siatkówki – udział własny w Wielkopolskiej Odnowie Wsi, doposażenie placu zabaw 4.000,00 zł,
- Zimn – doposażenie świetlicy wiejskiej – 3.000,00 zł, doposażenie placu zabaw – wkład własny do programu Wielkopolskiej Odnowy Wsi.

Łączna kwota zaplanowana w budżecie na potrzeby Funduszu Soleckiego wynosi 512.780,32 zł.

WIOSENNY SPACER PO INWESTYCJACH

Biorąc pod uwagę porę roku, to niewątpliwie sukces tychże inwestycji jest imponujący.

Na tegorocznym koncie inwestycyjnym są już dwie zakończone inwestycje. Duże zadanie to **budowa ul. Lawendowej II-etap** i 650m z ostatnim odcinkiem ul. Brzozowej (ten fragment zadania zakończony w roku ubiegłym) w **Gowarzewie**. Efekt jest położony w szerszym kontekście chodników. Zakończona została też **inwestycja oświetlenia w sąsiedztwie Placu Kwiatowego w Tulcach** – na 20 słupach zamontowane zostały 22 oprawy.

Standardową inwestycją gminy w tym roku, ze względu na wartość, znaczenie dla rodzin, a także trwały efekt w krajobrazie, będzie **budowa przedszkola w Kleszczewie**. Zaawansowanie na moment oddania numeru do druku to bliski koniec stan surowy otwarty. Obiekt jest położony w sąsiedztwie kilku gminnych instytucji oraz węzła przesiadkowego, który zachęca do rezygnacji z podróży samochodem na rzecz transportu publicznego. Środki na

Ulica Lawendowa w Gowarzewie (etap II)

Oświetlenie w Tulcach - Plac Kwiatowy

Budowa przedszkola w Kleszczewie

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Kleszczewo-Nagradowice

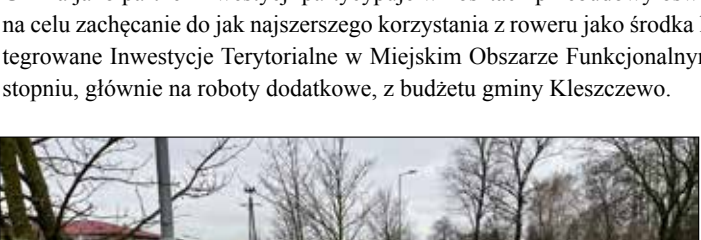
budowę pochodzą z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład oraz z budżetu Gminy.

W centrum gminy powstaje także odcinek **ścieżki rowerowej z Kleszczewa do Nagradowic**. Jest to także ciąg pieszo-rowerowy, a jego długość wynosi 1,4 km. W tym przypadku w toku są roboty ziemne. W finansowanie zadania zaangażowały się środki z UE-WRPO-ZIT.

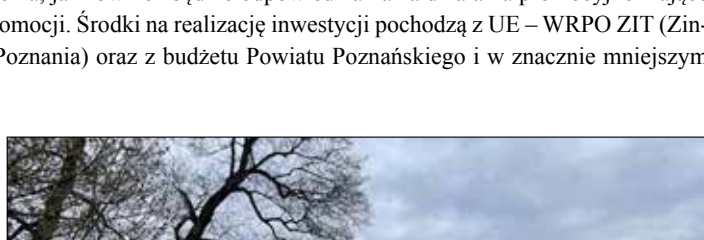
W Komornikach jest w trakcie realizacji **rewaloryzacja zabytkowego parku**. W tym przypadku wykonano już większość prac związanych z usuwaniem śmieciarek i chorych okazów drzew i nasadzeniem ich na zagospodarowanie terenu. Równoległe porządkowanie jest teren w sąsiedztwie pałacu i oficyny – mieszkańcom tych budynków udostępniono tymczasowe pomieszczenia do przeniesienia mebli z wybudowanych przed laty prowizorycznych pomieszczeń magazynowych, które muszą być usunięte. Rewaloryzacja jest prowadzona z udziałem środków z UE WRPO.

W realizacji są na terenie gminy także inwestycje podmiotów zewnętrznych, służące naszym mieszkańcom, w których zwykłym udziałem ma także nasza Gmina. Najbardziej spektakularnym gospodarskim jest **budowa zbiornika retencyjnego**. Graca na budowie otwartej, mają szansę na zakończenie w połowie roku. Inwestorem Państwowe Gospodarstwo Wodne – Wody Polskie. równoległe prace na budowie otwartej na szańcu tymczasowym zalewu oraz ośrodki na rozpoczęcie prac związanych z zagospodarowaniem terenu. Oczywiście należy mieć świadomość, uwzględniając obecny stan tego miejsca, że jest to proces rozłożony na dłuższy czas. Inwestycja powstaje ze środków UE – WRPO (Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020+) i budżetu Państwa.

Inną ważną dla mieszkańców gminy inwestycją jest **budowa ścieżki rowerowej Poznań-Tulce**. Prace toczą się obecnie na całym łączącym 3,5 km odcinku tego ciągu pieszo – rowerowego. Niektóre fragmenty są już niemożliwe do wykonania i dają wyobrażenie przyszłego kształtu przedsięwzięcia. Gmina jako partner inwestycji partycypuje w kosztach budowy oświetlenia, jak również kwota partycypacji ze strony Działu Promocji Miejsca na celu zachęcanie do jak największego wykorzystania z roweru jako środka lokomocji. Środki na realizację inwestycji pochodzą z UE – WRPO ZIT (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania) oraz z budżetu Powiatu Poznańskiego i w znacznie mniejszym stopniu, głównie na roboty dodatkowe, z budżetu gminy Kleszczewo.

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Poznań-Tulce

Budowa zbiornika retencyjnego w Tulcach

Kolejne inwestycje będziemy mogli pokazać, już wkrótce. Obecnie są podpisywane umowy na budowę kanalizacji z Komornik do Gowarzewa (ul. Tulecka), przebudowę drogi w Komornikach (odcinek od strażnicy do wiaduktu nad A2), przebudowę drogi Krzyżownik-Śródka-Komorniki. W trakcie są przetargi na termomodernizację budynku OSP w Kleszczewie oraz termomodernizację hali widowiskowo-sportowej w Kleszczewie. Wkrótce zostanie ogłoszony przetarg na budowę ostatniego odcinka ul. Lawendowej w Gowarzewie (wraz z budową kanalizacji sanitarnej), trwają też przygotowania do przebudowy ul. Sikiereckiej w Gowarzewie – jest to inwestycja Powiatu realizowana przy udziale finansowym gminy Kleszczewo. Inne z przebudowy ulicy gmina wybuduje kanalizację sanitarną i najprawdopodobniej także nowe oświetlenie uliczne. W przygotowaniu są jeszcze inne przedsięwzięcia, o których napiszę zapewne w kolejnym numerze „S”.

TRAKT PIASTÓW PRZYGOTOWUJE KOLEJNE OFERTY DLA MIESZKAŃCÓW OBSZARU DZIAŁANIA LGD

Stowarzyszenie LGD Trakt Piastów, którego członkiem – współzałożycielem jest nasza gmina, przygotowuje oferty na kolejny okres działalności. Głównym źródłem finansowania działalności Stowarzyszenia są środki unijne. W nowej perspektywie budżetowej Trakt Piastów będzie dysponował kwotą rzędu 23mln zł. Zanim będą mogły być uruchomione nabory wniosków o dotacje musi zostać uchwalona nowa Lokalna Strategia Rozwoju, uwzględniająca aktualne potrzeby gminy, nad strategią pracujemy obecnie prace. Tymczasem LGD zamierza realizować dwa autorskie programy. Pierwszy to Aktywne Sołectwa w LGD 2023 – program z kilkuletnią tradycją. Sołectwa mogą się ubiegać na swoją działalność o kwotę do 30000 zł. W przypadku wspólnego wniosku z 2 lub więcej sołectw kwota może być podwyższona do 40000zł, dodatkowo punktowane podczas oceny będą wspólne wnioski z sołectw położonych w różnych gminach. Drugi program z puli własnych środków Stowarzyszenia został nazwany Młode Aktywne Sołectwa w LGD 2023 i jest skierowany skierowany do młodych ludzi w wieku 13-19 lat. Grupa projektowa musi tworzyć co najmniej 3 osoby. Projekt musi mieć akceptację sołtysa. Złożenie tego wniosku nie blokuje możliwości złożenia wniosku przez sołectwo. Kwota do uzyskania przez młodzież to 20000zł, pula środków 6.000zł – jest to projekt pilotażowy. Za pośrednictwem LGD Trakt Piastów będzie również możliwość ubiegania się ośrodki z programu Działalność Lokalnie 2023 z Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Kwota dotacji w granicach 30000zł.

PODPOWIAŃSKIE GMINY POMOGĄ ZAPEWNIĆ MIEJSCA W SZKOŁACH ŚREDNICH. SKĄD ZAMIESZKANIE?

Efektom likwidacji gimnazjów z jednoczesnym utworzeniem ośmioklasowych szkół podstawowych, czteroletnich liceów i pięcioletnich techników oraz likwidacją obowiązku szkolnego sześciolatków i przywrócenie tego obowiązku dla dzieci w wieku 7 lat, są powtarzające się kumulacje roczników przemierzających się ze szkół podstawowych do średnich.

Pierwsza kumulacja uczniów w szkołach średnich miała miejsce w 2019 roku, kiedy to 1 września do tych szkół dotarli 2 roczniki absolwentów: ostatni absolwenci gimnazjów z rocznika 2003 oraz pierwsi absolwenci ośmioletniej klasy szkół podstawowych z rocznika 2004.

Po raz drugi do kumulacji roczników doszło w roku 2022 – wówczas 1 września szkoły średnie zasililo 1,5 rocznika absolwentów szkół podstawowych – pełen rocznik dzieci urodzonych w 2007 roku, którzy należą do siedmiolatków i zaczęły funkcjonować jako roczniki sześciolatków, a więc już jako szkolni uczniowie od stycznia do czerwca 2008 roku. Należy dodać, że w roku szkolnym 2022/2023, w związku z wydłużeniem okresu nauki w liceach z 3 do 4 lat oraz w technikumach z 4 do 5 lat, w tych szkołach kontynuują naukę w uruchomionych po raz pierwszy klasach czwartych liceów i piątych techników pierwsi absolwenci szkół podstawowych ośmioklasowych (gimnazjów) naukę w szkołach średnich w trybie dotychczasowym, a więc odpowiednio trzyletnim w liceach i czteroletnim w technikumach i są już na studiach).

Trzecia kumulacja uczniów w szkołach średnich będzie miała miejsce 1 września bieżącego roku. Do nauki w roku szkolnym 2023/2024 zgłosi się 1,5 rocznika absolwentów szkół podstawowych: sześciolatków z rocznika 2009 oraz druga połowa rocznika 2008 (urodzeni w okresie 1 lipca do 31 grudnia), która rozpoczęła edukację po likwidacji obowiązku szkolnego sześciolatków, a więc już jako siedmiolatków. Tak jak w poprzedniej kumulacji, w roku szkolnym 2022/2023, miało miejsce nalożenie się skutków likwidacji gimnazjów oraz opóźnienie o rok obowiązku szkolnego, to w roku szkolnym 2023/2024 na bieżącą kumulację, której skutkiem jest konieczność zapewnienia miejsc w szkołach dla 1,5 rocznika absolwentów szkół podstawowych, należy się efekt kumulacji, która miała miejsce rok wcześniej, gdzie również w szkołach średnich potrzebnych było miejsce dla 1,5 rocznika absolwentów.

Reasumując, w do niedawna trzyletnich liceach od września 2023 będą musieli pomieścić się uczniowie aż pięciu roczników. Do października 1,5 rocznika w klasie pierwszej i drugiej oraz po standardowym roczniku w trzeciej i czwartej klasie. W technikumach będzie podobnie. Nie wolno uchylić się tu cztery roczniki, teraz będzie sześć.

Ubiegoroczna kumulacja wywołała spory chaos, dla części uczniów zabrakło miejsc w szkołach średnich. W roku szkolnym 2023/2024 powinno być już lepiej. Miasto Poznań (gmina na prawach powiatu) i Powiat Poznański, które wśród zadań własnych mają prowadzenie szkół średnich, zwróciły się o pomoc do gmin, z których dzieci uczęszczają do szkół średnich na terenie Poznania o takich powiatowych szkółach. Decyzje zostały podjęte w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań. Uchwalona została specjalna składka członkowska, która zostanie przeznaczona na pokrycie kosztów utworzenia dodatkowej liczby miejsc w szkołach średnich. Zebrana w ten sposób kwota partycypacji ze strony Działu Miejski Stowarzyszenia wyniesie 5 mln zł, kolejne 5 mln zł dołoży Powiat Poznański. Wysokość składki jest naliczana w stosunku do liczby mieszkańców. Wysokość partycypacji ze strony naszej gminy wyniesie 119,185,00 zł. W związku z tym, że trwa już rok budżetowy, kwota zostanie rozłożona na 2 lata, do 30 kwietnia 47.674,00 zł i do 15 stycznia 2024 r. 71.511,00 zł. W wyniku podjętych działań na 1 września br. zostanie przygotowanych w szkołach średnich prowadzonych przez Poznań i Powiat Poznański łącznie 14025 miejsc – 1872 w szkołach Powiatu oraz 12.153 w szkołach prowadzonych przez Miasto Poznań. Ta liczba nie obejmuje szkół prowadzonych przez inne podmioty, a więc tych miejsc będzie jeszcze więcej. Część naszych absolwentów wybiera też szkoły położone w innych gminach – spora liczba dojeżdża do Środy Wielkopolskiej.

Liczba miejsc w szkołach średnich prowadzonych przez Powiat Poznański dalece odbiega od potrzeb gmin powiatu, stąd też większość chętnych do kontynuowania nauki w szkołach średnich udaje się do szkół w Poznaniu (oraz szkół w innych gminach) – dlatego właśnie tam są większe możliwości utworzenia dodatkowych oddziałów.

Planowana do uruchomienia liczba miejsc w liceach, technikumach i szkołach branżowych ma wystarczyć dla większości zainteresowanych edukacją w szkołach poznańskich i powiatowych młodych mieszkańców Poznania i gmin aglomeracji, jednak należy mieć świadomość, że znacznie trudniej będzie się dostać do wybranych przez ucznia szkoły i może ulec pogorszeniu komfort nauki.

Znaczenie dodatkowych miejsc dla uczniów to jeszcze nie koniec problemów ponieważ trzeba będzie znaleźć odpowiednią liczbę nauczycieli – w Poznaniu będzie zapewne możliwość dodatkowego zatrudnienia nauczycieli ze szkół podstawowych, w których liczba uczniów przesuśnie się na rzecz szkół średnich.

Co jest powodem całego tego zamieszania ?

Obecna opinia zarządcy władz wprowadzić chaosu w systemie edukacji. Trudno przypisać, że wprowadzanie zmian są dotkliwe dla obywateli otworzyć nowe szkoły – trzyletnie gimnazja w kilku gminach wprowadzono od 1 września 1999 roku, za rządów koalicji AWS. Ta zmiana również od samego początku budziła kontrowersje. Aby zapewnić dowóz dzieci do gimnazjów i szkół podstawowych obywateli ginomaw autobus (tzw. gim-bus) – ta obietnica nie została dotrzymana – znaczna część gmin nie otrzymała autobusów. Nie był to dla nas dobry problem ponieważ posiadaliśmy własne, jednak wychodząc z założenia, że brak gimbusów, wbrew założeniom reformy nie oddzieliłby gimnazjów od szkół podstawowych, ponieważ nie posiadaliśmy odpowiednich budynków. Nie wyobrażaliśmy sobie dowozu dzieci z Kleszczewa do szkół podstawowej w Tulcach, a gimnazjalistów mieszkających w sąsiedztwie budynków w Tulcach do gimnazjum w Kleszczewie. Mieszkańcy innych miejscowości byliby zaskoczeni, że swoich dzieci wiozą do Kleszczewa, czy może przedzłasków jeszcze w inne miejsce. Z punktu widzenia gmin wiejskich pomysł był wręcz absurdalny, dlatego też w naszym przypadku wprowadziliśmy tzw. zespoły szkół, w przypadku których kuratornia „przymknęła oko” na niezgodność z ustawą i zachowaliśmy normalność aż do czasu gdy w 2017 roku gimnazja uległy likwidacji. We wspomnianym powyżej wniosku o referendum z 2013 roku likwidację zaproponowano by spytać Polaków czy chcą przywrócić ośmioklasowe szkoły podstawowych i czteroletnich liceów, a w konsekwencji likwidację gimnazjów – negatywny wynik referendum głosami koalicji PO-PSL już przedstawiliśmy.

Z badań przeprowadzonych wówczas przez MEN wynikało, że wprowadzenie gimnazjów nie zaowocowało wyrównaniem osiągnięć szkolnych młodzieży i różni środowisk, co było głównym celem ich powstania. Wyniki sprawdzianów kończących gimnazjum wskazywały bowiem na bardzo duże różnice w rezultatach w miejsce zamieszkania ucznia. Tymczasem, jak wykazuje MEN, pomimo spadku liczby uczniów, liczba gimnazjów rośnie, co doprowadziło do trudności w ich finansowaniu, a co za tym idzie, masową ich likwidację. Co więcej, ze względu na niż demograficzny w ostatnich latach łączono szkoły w zespoły gimnazjów i szkół podstawowych, co było niezgodne z założeniami powstania gimnazjum. Warto pamiętać, że ówczesna reforma znacznie ograniczyła szkolnictwo zawodowe, to także zostało przywrócone w ramach zmian wprowadzonych w ostatnich latach.

BOGDAN KEMNITZ

WÓJT GMINY KLESZCZEWO